

काठमाडौँ- सुटुक्क आएर आफ्नो खोजपरक काम गरिरहेका बेला एक दिन ठमेल चोकमा भेटिए- डा. माइकल हट ।

नेपाली भाषा, साहित्य, अनुवाददेखि भुटानी शरणार्थीका मामलासम्म जानकार हट अहिले लन्डन युनिभर्सिटीको स्कुल अफ ओरिएन्टल एन्ड अफ्रिकन स्टडिजमा डिन छन् । उनको नेपाल-चासो भने उस्तै छ । 'यसपाला भने कवि भूपी शेरचनको इतिहास खोज्न आएको' ४९ वर्षीय हटले भने- 'भूपीसम्बन्धी बायोग्राफी लेख्न थालेको दुई वर्ष भएको छ, तैपनि केही बाँकी भएकाले फेरि आएको हुं ।'

हटले केही वर्षअघि भूपीको 'मेरो चोक' कविता पढेका थिए जसभित्रको ज्युँदो संवेदना उनले भुल्न सकेनन् । पछि खोज्दै जाँदा थाहा लाग्यो, ती भूपी त करोडपतिका छोरा रहेछन् । पछि कम्युनिस्ट हुँदै पञ्चायतकालीन प्रज्ञा प्रतिष्ठानको

१३

भूपी भेटे माइकलले !

भूपी शेरचनको 'मेरो चोक' कविता पढेपछिको प्रभावमा बेलायती विद्वान माइकल हटले कवि भूपीको इतिवृत्ति पहिल्याएका छन् ।

पुरानो कोट लगाउ, नयाँ पुस्तक किन ।

-थोरो

प्राज्ञसम्म भएका रहेछन् । काठमाडौँभित्र र बाहिरको उनको जीवन पनि एकसाथ उल्लेख्य रहेछ । 'यो आम नेपालीको राजनीतिक/सामाजिक जीवनको प्रतिरूप हो कि जस्तो लाग्यो,' उनले भने- 'त्यही भएर उनीमाथि किताब लेख्न थालेको छु ।' लेखनको अन्तिम चरणमा पुगेपछि भूमीबारे थप सामग्री खोज्न उनी यता आएका थिए ।

भूमी ०३० सालमा रूस गएका बेलाका साथी वकिल कृष्णप्रसाद भण्डारीसँग उनले यसपाला भेटे । यस्तै, भूमीको उठबस रहने नेता निर्मल लामाको भेडासिंहस्थित पुरानो घरमा पुगेर उनले घरमालिक भेटे । उनले सुकन्या (पारिजातकी बहिनी), मञ्जुलसहितको भेटघाटपछि प्रज्ञा प्रतिष्ठानको इतिहास पनि बटुले । यसअघि युनिभर्सिटी अफ सिकागोको माइक्रोफिल्म परियोजनामा गएर 'समीक्षा' साप्ताहिकका प्रति फेला पारे जहाँ भूमी स्तम्भकार थिए । 'अब भने केही महिनामा मेरो लेख्ने काम टुङ्गिनेछ,' उनले भने- 'म भूमीलाई आम नेपाली जीवनको प्रतिनिधिका रूपमा शब्दमा उतार्नेछु ।' यसअघि भूमी खोजका क्रममा हटले दार्जिलिङ पुगेर साहित्यकार आईबी राईसँग भेटेका

थिए भने काठमाडौँमा अम्बर गुरुङदेखि वैरागी काइँलासम्म पुगे । उनले भूमी बनारस छंदाका मित्रहरू महेश उपाध्याय, गुञ्जमान शेरचनसहितसँग वार्तालाप गरे । 'भूमीको हल्लैहल्लाको देश, मेरो चोकजस्ता कविता उखानसरि प्रिय छन्,' उनले भने- 'यो पुस्तकमा उनका भन्नै ५० कविताको अनुवादसमेत राख्नेछु ।'

उनले पुस्तकको नाम 'भूमी शेरचन : अ नेपाली लाइफ एन्ड इट्स पोएट्री' राखेका छन् । काठमाडौँ गेस्ट हाउसमा यसपाला भन्नै दुई साता पाहुना बनेर बसे हट । अहिले उनी लन्डन फिरिसकेका छन् । भूमीको पुस्तकअघि उनी आउने नोभेम्बरमा अर्को नेपाली सन्दर्भको काम पूरा गर्दै छन्- 'बसाइँ' उपन्यासको अनुवाद । बसाइँ कोलम्बिया युनिभर्सिटी प्रेसबाट प्रकाशित हुन लागेको छ जसका लागि आसाम, गुवाहाटीमा रहेका उपन्यासकार लीलबहादुर क्षत्रीसँग पनि 'रोयल्टी' दिनेसहितको सहमति लिइसकेका छन् । 'बसाइँ पनि बाहिरी दुनियाँलाई नेपाली जनजीवन देखाउने सही चित्र हुन सक्छ,' उनले भने ।

